

Bedrijfseconomie in Balans, 8^e druk, havo,

Hoofdstuk 9 Familie

Samenvatting d.d. 18-1-2019

9.1 Trouwen

Materiële vereisten zijn de voorwaarden om te mogen trouwen. Om *schijnhuwelijken* met een buitenlandse partner of mensen die in het buitenland wonen tegen te gaan, zijn speciale regels opgesteld. De personen moeten minimaal 14 dagen en maximaal een jaar tevoren het voornemen tot een huwelijk kenbaar maken aan de ambtenaar van de burgerlijke stand bij de gemeente waar zij het huwelijk willen sluiten: dit heet de *Melding voorgenomen huwelijk*. Bij het *stuitten* van het voorgenomen huwelijk, wordt het huwelijk tegengehouden omdat niet aan de eisen wordt voldaan of er een vermoeden is van een schijnhuwelijk. De huwelijksvoltrekking vindt plaats door een ambtenaar van de burgerlijke stand en in de aanwezigheid van getuigen. De aanstaande echtgenoten zeggen *ja* tegen elkaar.

Standaard tot 1 januari 2018: *wettelijke gemeenschap* van goederen: alle bezittingen en schulden zijn automatisch van de echtgenoten samen.

Standaard na 1 januari 2018: *beperkte wettelijke gemeenschap van goederen*: alle goederen die voor het huwelijk al van de echtgenoten gezamenlijk waren en datgene wat tijdens het huwelijk door de echtgenoten wordt verworven. Een *voorhuwelijkse onderneming* blijft buiten de gemeenschap, wel komt de gemeenschap een redelijke vergoeding toe. Voor de goederen die in de gemeenschap vallen, mag elk apart over het goed een besluit nemen, dit is de *bestuursbevoegdheid*.

Bij *huwelijkse voorwaarden* maak je zelf afspraken wat wel en niet tot het gemeenschappelijk vermogen hoort, een notaris legt deze vast. In een *verrekenbeding* wordt afgesproken hoe inkomen en vermogen worden verrekend. Bij een *periodiek verrekenbeding* wordt periodiek het inkomen van beide partners min de kosten van huishouding en opvoeding van kinderen gelijk over de echtgenoten verdeeld. Bij een *finaal verrekenbeding* vindt aan het einde van het huwelijk een eenmalige afrekening plaats.

9.2 Verplichtingen tijdens het huwelijk

Echtgenoten hebben een

- *onderhoudsplicht* en moeten in elkaars levensonderhoud voorzien.
- *draagplicht* voor de kosten van het huishouden inclusief de kosten voor verzorging en opvoeding van kinderen.
- *fourneerplicht*: het geld om de kosten van het huishouden te betalen, moet door de echtgenoten ter beschikking worden gesteld.

In een *nihilbeding* wordt overeengekomen dat een van de echtgenoten niet bijdraagt aan de kosten van het huishouden.

In de *verhouding met derden* zijn de echtgenoten ieder aansprakelijk voor de gewone huishoudelijke schulden over voorwerpen waar beide echtgenoten voordeel van hebben.

Vergoedingsrecht en -plicht is de vergoeding die de ene echtgenoot krijgt van de andere voor het gebruik van privévermogen van de ander.

9.3 Beëindiging huwelijk

Beëindiging huwelijk vindt plaats door de dood, een nieuw huwelijk bij vermissing van de echtgenoot en vermoedelijk overlijden, echtscheiding en ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed.

Uit een beëindiging van het huwelijk volgt ook een *ontbinding van de gemeenschap van goederen* en na ontbinding kan de gemeenschap worden verdeeld. Dit is in principe ieder de helft van de waarde en de schulden; de privévermogens vallen er vanzelf al buiten.

Duurzame ontwrichting is enige reden tot echtscheiding: de verhouding binnen het huwelijk is zo lastig geworden dat het niet mogelijk is om langer bij elkaar te blijven. De rechter zal dan na enkele formaliteiten de echtscheiding uitspreken. De *verschillende manieren om te scheiden* zijn: echtscheiding, scheiding van tafel en bed, en ontbinding huwelijk na scheiding van tafel en bed.

Scheidingsprocedure: 1 Verzoekschrift → 2 Verweerschrift → 3 Zitting → 4 Beschikking → 5 Hoger beroep en cassatie → 6 Inschrijven beschikking.

Een *mediator* is een onafhankelijke bemiddelaar die beide partijen helpt om afspraken te maken, over dingen waar zij het niet over eens zijn om zo toch te komen tot een gezamenlijk verzoekschrift.

Echtscheidingsconvenant: overeenkomst waarin alle afspraken over de scheiding zijn opgenomen. *Nevenvoorzieningen* gaan over regelingen voor de gevolgen van de echtscheiding.

Bij *betekenen* overhandigt een deurwaarder het verzoekschrift persoonlijk aan de verweerder en maakt van deze overhandiging een akte op. Hiermee ligt officieel vast dat de verweerder op de hoogte is van het verzoek. De verweerder kan *in verweer gaan* tegen het echtscheidingsverzoek of bepaalde eisen daarin.

Bij een *verzoening* is de scheiding van tafel en bed opgehouden en dit is in het huwelijksgoederenregister ingeschreven.

Bij een *referteverklaring* verklaart de verweerder het verzoek te hebben ontvangen en dat hij geen verweerschrift in zal dienen en een behandeling via een rechtszitting niet nodig vindt.

Voorlopige voorziening door rechtelijke uitspraak gaan over de regelingen tijdens de scheidingsprocedure over praktische zaken zoals bij wie minderjarige kinderen gaan wonen, de verdeling van de zorg en opvoeding van minderjarige kinderen, kinder- en partneralimentatie, hoe spullen verdeeld worden en wie in het huis blijft wonen.

Alimentatie is een bijdrage in de kosten die iemand heeft om te leven en partneralimentatie is een bijdrage in de kosten die een ex-partner heeft om te leven. De *behoefte* wordt beïnvloed door de welstand waaraan iemand gedurende het huwelijk gewend is geraakt en de *behoefte* is de mate waarin de alimentatiegerechtigde niet in staat is in zijn eigen behoefte te voorzien door bijvoorbeeld (meer) te gaan werken. De *draagkracht* van de alimentatieplichtige wordt bepaald door de financiële middelen waarover de alimentatieplichtige beschikt of kan beschikken min de lasten die hij of zij daarvan moet betalen. Bij scheiding moet op grond van de *Wet verevening pensioenrechten* ook het bedrijfs- of werkgeverspensioen worden verevend.

Nabestaandenpensioen gaat over een uitkering aan de partner en/of kinderen bij overlijden van de pensioengerechtigde.

9.4 Andere samenlevingsvormen

Geregistreerd partnerschap is een alternatieve juridisch gelijke samenlevingsvorm voor het huwelijk. Het ja-woord hoeft niet en scheiding van tafel en bed is niet mogelijk. Het geregistreerd partnerschap kan onder bepaalde voorwaarden worden *beëindigd zonder de rechter*. In veel landen wordt een geregistreerd partnerschap *niet erkend*.

Bij *samenleven zonder samenlevingscontract* sluiten beide personen geen overeenkomst hierover af. Inkomen, bezittingen en schulden blijven gescheiden.

Bij *samenleven met een samenlevingscontract* maken partners afspraken over welke goederen en welk geld gezamenlijk is en er zijn afspraken als de personen uit elkaar gaan. De inhoud van een samenlevingscontract is vrij en kan naar eigen inzicht worden ingevuld.